

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z MATEMATYKI KLASY IV- VIII

(od roku szkolnego 2021/ 2022)

Nauczanie matematyki w szkole podstawowej odbywa się na podstawie programu :
Matematyka z plusem – GWO

I. OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW

Rozpoznaje się i ocenia osiągnięcia ucznia w zakresie:

1. Jego wiadomości
 - a) znajomość i rozumienie pojęć
 - b) stosowanie poznanych algorytmów działań
2. Jego umiejętności
 - a) analizowanie i interpretowanie danych
 - b) stosowanie poznanych pojęć w sytuacjach typowych i nietypowych
 - c) porównywanie, uogólnianie i wnioskowanie
3. Posługiwania się językiem matematycznym
4. Aktywności matematycznej na lekcjach i w pracy pozalekcyjnej
 - a) systematyczne i samodzielne odrabianie prac domowych
 - b) udział w konkursach, projektach itp.

II. FORMY I SPOSOBY OCENIANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

Praca klasowa

1. Praca samodzielna ucznia na lekcji (45 min) w formie pisemnej obejmująca większą partię materiału (Sesje z Plusem, egzamin próbny) lub dział (szeroki zakres i różnorodność zadań, oceny 1-6). Prace klasowe są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiadomości. Poprzedzona jest lekcją powtórzeniową, na której utrwalony jest zakres materiału.
2. Uczeń nieobecny na pracy klasowej musi ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Nie przystąpienie w tym terminie do pracy klasowej jest równoznaczne z otrzymaniem uwagi z zachowania (poza szczególnymi przypadkami). Jeżeli nieobecność ucznia jest jednodniowa (dzień pracy klasowej) uczeń napisze ją na następnej lekcji lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
3. Uczeń ma prawo do poprawy każdej niesatysfakcjonującej go oceny z pracy klasowej w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Uczeń poprawia pracę tylko raz i przy ustalaniu oceny śródrocznej i końcoworocznej brana jest pod uwagę ocena poprawiona.
4. Prace klasowe pisane są na papierze kancelaryjnym w kratkę.

Kartkówka

1. Samodzielna, pisemna praca ucznia na lekcji (15- 20 min) obejmująca wiedzę i umiejętności najwyżej z trzech ostatnich lekcji (wąski zakres, oceny 1-6) lub sprawdzenie ostatniej pracy domowej. Nie musi być zapowiedziana.
2. Uczeń nieobecny na zapowiedzianej kartkówce może ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Nie przystąpienie w tym terminie do kartkówki jest równoznaczne z otrzymaniem uwagi z zachowania (poza szczególnymi przypadkami). Jeżeli nieobecność ucznia jest jednodniowa (dzień kartkówki) uczeń napisze ją na następnej lekcji lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
3. Uczeń ma prawo do poprawy każdej niesatysfakcjonującej go oceny z kartkówki, która nie była zapowiedziana, w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Uczeń poprawia pracę tylko raz i przy ustalaniu oceny śródrocznej i końcoworocznej brana jest pod uwagę ocena poprawiona.

UWAGI:

- w pracach pisemnych zadania będą miały zróżnicowany stopień trudności
- zestawy zadań będą zawierać odpowiednią ilość zadań sprawdzających wiedzę i umiejętności ucznia z zakresu wymagań koniecznych (ocena 2) i podstawowych (ocena 3), tak aby każdy uczeń miał możliwość osiągnięcia sukcesu w postaci uzyskania oceny pozytywnej
- budowa zestawu zadań klasowych, badania kompetencji będzie wzorowana na arkuszach egzaminacyjnych (zadania testowe i otwarte z uwzględnieniem odpowiednich proporcji)
- oryginały sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych pozostają u nauczyciela (do wglądu na życzenie rodzica/ opiekuna) do czasu zakończenia zajęć dydaktyczno – wychowawczych w bieżącym roku szkolnym
- prace pisemne (prace klasowe i kartkówki) są punktowane i w zależności od zdobytych punktów wystawiona jest ocena wg poniższej skali: % maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia

Ocena

0% – 29% Niedostateczny

30% – 49% Dopuszczający

50% – 74% Dostateczny

75% – 90% Dobry

91% - 100% Bardzo dobry

100%+ zadanie dodatkowe Celujący

Kryteria oceny prac pisemnych

Oceniane są trzy elementy rozwiązania:

- metoda (wybór prawidłowej drogi postępowania, analiza, wybór wzoru)
- wykonanie (podstawienie do wzoru, obliczenia (również cząstkowe))
- rezultat (wynik, sprawdzenie z warunkami zadania)

Praca domowa, odpowiedź ustna, nieprzygotowanie do lekcji

1. Praca domowa jest pracą obowiązkową, wykonywaną przez ucznia w domu.
2. Prace domowe mogą być sprawdzane w następujący sposób:
 - wybiórczo na ocenę podczas lekcji (rozwiązane na tablicy z wyjaśnieniem), jak również po zajęciach (uczeń zostawia do oceny zeszyt z zadaniem)
 - poprzez głośne odczytanie przez ucznia
 - wspólnie z całą klasą- omówienie i wyjaśnienie ewentualnych problemów
3. Brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, w których należało wykonać pracę domową jest równoznaczne z brakiem zadania domowego.
4. Uczeń, który nie odrobi zadania domowego ma obowiązek odrobienia pracy na najbliższą lekcję (najwyższą oceną, jaką może wtedy uzyskać jest dobry). Jeśli tak się nie stanie, otrzymuje uwagę z zachowania.
5. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (maksymalnie dwa w ciągu półrocza, zgłoszenie na początku lekcji, przy sprawdzeniu obecności; odnotowane). Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi oraz niezapowiedzianej kartkówki. Zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia ucznia z pisania zapowiedzianej kartkówki.
6. Uczeń nie otrzymuje wpisu o nieprzygotowaniu do lekcji, gdy przed lekcją zgłosił nauczycielowi, iż nie potrafił w domu sam wykonać zadanej pracy, powinien jednak wówczas pokazać pisemne próby rozwiązania wszystkich przykładów lub zadań.
9. Przy kontroli ustnej, nauczyciel wystawia ocenę biorąc pod uwagę:
 - stopień trudności rozwiązywanych zadań
 - trafność doboru metod rozwiązania
 - operowanie językiem matematycznym

- tempo pracy
- samodzielność
- liczbę i rodzaj popełnionych błędów
- umiejętność uogólniania, uzasadniania, analizowania tematu lub zadania
- formułowanie spostrzeżeń
- wyrażanie sądów

10. Po otrzymaniu oceny niedostatecznej z odpowiedzi ustnej uczeń może ją poprawić jeśli zgłosi nauczycielowi chęć takiej poprawy. Wówczas nauczyciel jest zobowiązany odpytać ucznia w ciągu trzech kolejnych lekcji z bieżącego materiału (niekoniecznie z identycznego zadania). Ocen wyższych niż ocena niedostateczna uczeń nie może poprawiać

Praca w grupie, praca na lekcji

1. Przy ocenie pracy w grupie nauczyciel bierze pod uwagę

- planowanie i organizowanie pracy grupy
- efektywne współdziałanie
- sposób komunikowania się członków grup
- rozwiązywanie problemów w sposób twórczy
- prezentowanie wyników pracy

2. Praca ucznia podczas lekcji może być oceniona stopniem, a także słownie - poprzez pochwałę i zwrócenie uwagi na pozytywne, a w przypadku niepowodzeń ucznia - poprzez wskazanie możliwości i sposobów uzupełnienia wiedzy i zdobycia umiejętności.

Prace dodatkowe

1. Udział w konkursach. Konkursy mają na celu motywowanie ucznia do dalszego rozwoju i stwarzają warunki do samodzielnej pracy. Uczniowie mogą brać udział w konkursach:

- a) wewnętrznych - laureaci (I, II, III miejsce) otrzymują częściową ocenę celującą,
- b) zewnętrznych:

- laureaci konkursu lub finaliści olimpiady matematycznej na szczeblu wojewódzkim lub krajowym otrzymują ocenę roczną celującą
- finaliści etapu rejonowego - otrzymują częściową ocenę celującą

2. Aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych związanych z matematyką.

3. Wykonywanie pomocy dydaktycznych, prac długoterminowych, pokazów.

III. ŚRÓDROCZNE I KOŃCOWOROCZNE OCENIANIE UCZNIÓW

1. Ocena śródroczna i roczna będzie ustalana ze wszystkich ocen częściowych z uwzględnieniem preferencji ocen z prac klasowych i na ocenę śródroczną i roczną uczeń pracuje systematycznie przez całe półrocze /rok.

Przyjmuje się następującą ważność ocen częściowych w kolejności od najwyższej do najniższej:

- oceny z pisemnych prac klasowych
- oceny z kartkówek
- oceny z odpowiedzi ustnych
- pozostałe oceny mają charakter wspomagający

2. Nie jest możliwe poprawienie oceny śródrocznej i rocznej na wyższą ocenę poprzez jednorazowe zaliczenie dodatkowego sprawdzianu lub poprzez napisanie dodatkowej pracy tuż przed wystawianiem ocen.

3. Ocenę śródroczną i roczną nauczyciel wystawia najpóźniej na tydzień przed klasyfikacją, uzasadniając ją. Nie jest ona średnią arytmetyczną ocen częściowych, ale przy jej wystawianiu pod uwagę będzie brany również:

- rozwój ucznia (jakie czyni postępy w danym czasie)
- wkład pracy w stosunku do zdolności

4. Ocena roczna obejmuje osiągnięcia ucznia w I i II półroczu.

5. O zagrożeniu oceną niedostateczną, nauczyciel informuje wychowawcę ucznia na miesiąc przed klasyfikacją. Wychowawca przekazuje pisemną informację rodzicom.
6. Szczegółowe zasady klasyfikacji śródrocznej i rocznej określone są w WSO.

Uczeń przez cały rok szkolny, na każdej lekcji matematyki ma obowiązek posiadania przyborów do geometrii: ekierka, linijka, cyrkiel, kątomierz, ołówek, gumka do mazania, kolorowo piszące długopisy, flamastry lub kredki.

Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy. Zeszyt powinien być czytelny oraz posiadać komplet notatek i prac domowych.

IV. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH OSIĄGNIĘCIACH

1. Uczeń jest na bieżąco informowany o otrzymywanych ocenach. Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć za co i jaką ocenę otrzymał.
2. Informację o planowanej ocenie klasyfikacyjnej podaje się uczniowi co najmniej miesiąc przed końcem półrocza.
3. Informację o planowanej ocenie niedostatecznej na półroczu otrzymuje uczeń i jego rodzice miesiąc przed końcem półrocza.
4. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, które odbywają się w terminach ustalonych przez dyrektora szkoły (wychowawcę).
5. Zarówno uczeń jak i rodzice mają prawo do obejrzenia prac pisemnych oraz sprawdzenia ocen cząstkowych w dzienniku.
6. W zależności od potrzeb przeprowadzane są: rozmowy indywidualne, rozmowy telefoniczne, wpisywane uwagi do zeszytu przedmiotowego ucznia informujące rodziców o postępach i trudnościach w nauce ich dziecka.

V. ZASADY WSPÓŁPRACY Z UCZNIAMI, RODZICAMI I PEDAGOGIEM SZKOLNYM W CELU POPRAWY NIEZADOWALAJĄCYCH WYNIKÓW NAUCZANIA

1. Ustalenie wspólnie z uczniem jakie partie materiału wymagają nadrobienia.
2. Ustalenie, w jaki sposób zaległości mają zostać nadrobione:
 - a) pomoc koleżeńska,
 - b) pomoc nauczyciela,
 - c) praca własna.
3. Współpraca z pedagogiem szkolnym:
 - a) wspólne ustalanie sposobu pracy z uczniami mającymi problemy dydaktyczne i wychowawcze.

VI. OCENIANIE UCZNIÓW Z OPINIAMI Z PORADNII PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ

Nauczyciel zobowiązany jest do zapoznania się z zaleceniami poradni psychologiczno pedagogicznej a następnie powinien tak poprowadzić proces dydaktyczny, aby uczeń rozwijał się i realizował wszystkie zagadnienia przewidziane programem nauczania. Przyczyny szczególnych potrzeb edukacyjnych: dysgrafia, dysortografia, dysleksja, dyskalkulia, nadpobudliwość psychoruchowa, nieuwaga, wolne tempo pracy.

Praca z uczniami ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi, zgodnie z zaleceniami poradni, na lekcjach matematyki oraz na zajęciach pozalekcyjnych:

- wydłużanie czasu podczas sprawdzania wiedzy na sprawdzianach, kartkówkach oraz podczas odpowiedzi ustnych
- nie ocenianie poziomu graficznego pisma i błędów o podłożu dyslektycznym

- ćwiczenie czytania ze zrozumieniem, ocenianie stopnia zrozumienia tekstu poprzez uzupełnianie kart pracy
- pobudzanie do pełniejszych wypowiedzi ustnych i pisemnych
- rozwiązywanie zadań rachunkowych i problemowych o różnym stopniu trudności
- zadawanie dodatkowych zadań domowych
- zachęcanie do uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych z matematyki
- docenianie wysiłku wkładanego w naukę, akcentowanie sukcesów i drobnych osiągnięć ucznia

Dyskalkulia

Oceniamy przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia. Uczeń ma, bowiem skłonność do przedstawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że uczeń nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, więc dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny – wystawienie uczniowie oceny pozytywnej. U uczniów z dyskalkulią może dojść do zamiany formy odpowiedzi z pisemnej na ustną lub z ustnej na pisemną na wyraźną prośbę ucznia, bądź rodzica.

Dysgrafia

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólnie, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np. jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac go ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności rysunków, estetyki wykonywanych konstrukcji geometrycznych, a jedynie ich poprawność.

Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści.

Dostawanie wymagań w zakresie formy: krótkie i proste polecenie, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń. Uczniowie z tą dysfunkcją powinni mieć wydłużony o 5 – 10 minut czas pracy podczas pisania sprawdzianu, a nauczyciel powinien sprawdzić, czy polecenia zostały przez ucznia zrozumiane.

Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą niż przeciętna.

W przypadku ucznia ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej stosuje się następujące metody ułatwiające opanowanie materiału:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawiania więcej czasu na jego utrwalenie;
- podawanie poleceń w prostszej formie ustnej lub pisemnej;
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć;
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu (np. graficzne przedstawianie treści zadania)
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych;
- wolniejsze tempo pracy;
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia;
- odrębne instruowanie dzieci;
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie;
- ukierunkowanie i naprowadzanie w myśleniu, nawiązując do codziennych sytuacji życiowych;
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy, w razie potrzeby udzielanie pomocy i wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania;
- zwiększenie ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.

VII SPOSÓB INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O PRZEDMIOTOWYM SYSTEMIE OCENIANIA

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania oraz sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów i kryteriach ocen:

- uczniowie są informowani na pierwszej lekcji organizacyjnej

- rodzice informowani są przez wychowawcę na pierwszym zebraniu
- rodzice mogą uzyskać informację bezpośrednio u nauczyciela przedmiotu
- wymagania edukacyjne dla poszczególnych klas i kryteria ocen są umieszczane na tablicy w sali matematycznej (sala nr 9) oraz na stronie internetowej szkoły

VIII. EWALUACJA

PSO podlega ewaluacji po upływie każdego roku szkolnego

mgr Katarzyna Twardosz

mgr Monika Kozyra